

SADEV

SWEDISH
AGENCY FOR
DEVELOPMENT
EVALUATION

Årsredovisning 2007

Generaldirektörens förord

Under 2007 uppgick den svenska biståndsbudgeten till drygt 30 miljarder kronor vilket ställer stora krav på alla som arbetar i den samlade svenska biståndsförvaltningen. Vi har ett stort ansvar att slå vakt om biståndets kvalitet och effektivitet och på så sätt skapa större möjligheter att vara säkra på att biståndet når fram och göra nytta där det behövs.

Under 2007 ändrades inriktningen för den svenska biståndspolitikerna för att tydligare betona kvalitet, effektivitet och resultat. Två viktiga delar i det pågående reformarbetet är dels att fokusera det bilaterala biståndet till färre länder, dels att kvalitets-säkra och effektivisera det svenska engagemanget i multilaterala organisationer.

2007 var SADEVs andra verksamhetsår. Verksamheten präglades av både expansion och konsolidering. En ökad anslagsram och nya rekryteringar har inneburit att möjligheter skapats för en ökning av ambitionsnivån. Flera nya utvärderingsprojekt har initierats och regeringen har givit SADEV i uppdrag att utvärdera insatser för att motverka korruption inom det svenska utvecklingssamarbetet.

Under senare delen av 2007 påbörjades arbetet med att skapa en verksamhetsstrategi för SADEV och i skrivande stund håller arbetet med denna på att slutföras. Myndighetens administrativa rutiner och processer har fortsatt utvecklats. Under året lämnade den tidigare generaldirektören sitt uppdrag och i september tillförordnades jag som chef för myndigheten. Rekrytering av ny myndighetschef har påbörjats.

SADEV har ett spännande år framför sig då flera viktiga utvärderingar kommer att avrapporteras. Inte minst tror jag att SADEVs rekommendationer för hur den svenska biståndsförvaltningen bättre ska kunna arbeta med korruptionsförebyggande åtgärder kommer att stå i fokus.

Lennart Wohlgemuth

Tf Generaldirektör

Förkortningar

- AERC** African Economic Research Council
- DAC** Development Assistance Committee
- Danida** Danish International Development Agency
- DEA** Data Envelopment Analysis
- DESO** Avdelningen för demokrati och social utveckling (Sida)
- ECDPM** European Centre for Development Policy Management
- ESV** Ekonomistyrningsverket
- FN** Förenta Nationerna
- IFAD** International Fund for Agricultural Development
- INTOSAI** International Organisation of Supreme Audit Institutions
- MAINIAC** Mainstreaming in Action
- NONIE** Network of Networks on Impact Evaluation
- OECD** Organisation for Economic Co-operation and Development
- RRV** Riksrevisionsverket
- SADEV** Swedish Agency for International Development Cooperation
- Sida** Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
- SEKA** Avdelningen för samverkan med enskilda organisationer (Sida)
- SVUF** Svenska utvärderingsföreningen
- UCER** Centrum för utvärderingsforskning (Umeå universitet)
- UD** Utrikesdepartementet
- UNDP** United Nations Development Programme

Innehållsförteckning

1	Översikt verksamhetsåret 2007.....	4
2	Regeringens mål och återrapportering.....	5
3	Resultatredovisning.....	6
	Återrapportering mål 1.....	6
	Återrapportering avslutade projekt.....	6
	Återrapportering pågående projekt.....	9
	Regeringsuppdrag.....	9
	Egeninitierade projekt.....	10
	Nationell och internationell samverkan.....	14
	Återrapportering Mål 2.....	15
	Övrig återrapportering.....	16
4	Kompetensförsörjning.....	17
5	Finansiell redovisning.....	18
	Sammanställning övriga väsentliga uppgifter.....	18
	Resultaträkning.....	19
	Balansräkning.....	20
	Anslagsredovisning.....	21
	Tilläggsupplysningar och noter.....	22
6	Undertecknande av årsredovisningen 2007.....	26

1 Översikt verksamhetsåret 2007

SADEVS roll

SADEVS roll är att producera kunskap som syftar till att öka effektiviteten i det svenska utvecklingsarbetet. Detta sker i form av kvalificerade utvärderingar. Resultaten ska presenteras på ett lättbegripligt sätt och förse beslutsfattare och andra intressenter med råd och rekommendationer kring organisering och resultat av det svenska utvecklingsarbetet.

Organisation

Regeringen beslutade i december 2007 om en ny instruktion för SADEV. Från och med 1 januari 2008 är myndigheten en enrådighetsmyndighet som leds av en myndighetschef. Det innebär att styrelsen ersätts av ett insynsråd som skall utöva insyn i verksamheten och vara rådgivare åt myndighetschefen. Insynrådet tillsätts av regeringen under 2008.

Verksamhet och ekonomi

Det övergripande målet för Sveriges internationella utvecklingsarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. SADEV gör detta genom att öka kunskapen i den svenska biståndsförvaltningen, såväl om resultat och effekter av utvecklingsarbetet såväl som effektiviteten i användningen av bistandsmedel. Myndigheten publicerar sina resultat i form av rapporter. De viktigaste slutsatserna och rekommendationer presenteras i ett Policy Brief, detta för att underlätta spridning och tillgänglighet av SADEVS resultat.

Inriktningen kommer fortsatt att vara utveckling av verksamheten för att fastställa arbetssätt och rutiner vilket kommer att resultera i högre produktivitet. Under de första åren kommer koncentrationen att ligga på produktion av utvärderingar men allteftersom nya utvärderingar publiceras kommer spridning av resultat att få ökad betydelse.

Under 2007 har myndigheten disponerat anslag på 18,5 mnkr. Utgifterna under året har varit 16,3 mnkr. Det uppkomna sparandet beror i huvudsak på att myndigheten inte har haft tillgång till de personalresurser som planerat. 2,2 årsarbetskrafter (13 %) av myndighetens 18 har varit tjänstlediga för annan tidsbegränsad statlig tjänst eller föräldraledighet.

Tabell 1 Kostnader och intäkter andra än anslag per verksamhetsgren

Verksamhetsgren	Kostnader 2007	Intäkter* 2007	Kostnader 2006	Intäkter* 2006
Utvärdering	16 642 tkr	77 tkr	11 282 tkr	71 tkr

* andra intäkter än sådan av anslag

Ingen avgiftsfinansierad verksamhet har bedrivits under året.

2 Regeringens mål och återrapportering

Av SADEVS regleringsbrev 2006-12-21 (UD2007/47421/USTYR) framgår att verksamheten lyder under politikområdet: Internationellt utvecklingssamarbete och verksamhetsgren: Utvärdering. Vidare specificeras i regleringsbrevet vilka specifika mål och återrapporteringskrav som finns för myndigheten.

Mål 1

Att genom utvärderingar öka kunskapen i den samlade svenska biståndsförvaltningen, såväl om resultat och effekter av utvecklingssamarbetet såväl som effektiviteten i användningen av biståndsmedel.

- Myndigheten ska använda OECD/DAC:s definition av utvärdering och INTOSAI:s definition av effektivitetsrevision.
- Utvärderingarna ska avse utvecklingssamarbete med svensk finansiering (såväl multilateralt som bilateralt) och ha hög relevans för framtida beslut om utvecklingssamarbetet.
- Myndigheten ska särskilt fokusera på att analysera och tydliggöra slutsatser från utvärderingarna.
- Myndigheten bör eftersträva samverkan med andra relevanta nationella och internationella utvärderingsinstitut.

Återrapportering

Myndigheten ska redovisa pågående och avslutade projekt samt deras huvudsakliga innehåll. Vidare ska myndigheten bedöma verksamhetens resultat i förhållande till målet om att öka kunskapen. För projekt som beslutas under 2007 ska myndigheten motivera deras relevans för framtida beslut om det svenska utvecklingssamarbetet.

Mål 2

Att sprida kunskap om myndighetens utvärderingar så att de blir tillgängliga för intressenter i Sverige och utomlands

Återrapportering

Myndigheten ska redovisa en förteckning över publicerade och distribuerade utvärderingsrapporter samt en förteckning över seminarier, workshops och presentationer i institutets regi.

3 Resultatredovisning

Åtterrapporing mål 1

Under 2007 har 7 projekt avrapporterats och vid årsskiftet bedrev SADEV 11 projekt.

Tabell 2 Summering av antalet avslutade och pågående projekt

	2007	2006
Antal avslutade projekt	7	1
Antal pågående projekt	11	12

Åtterrapporing avslutade projekt

1. Bistånd, ekonomisk tillväxt och effektivitetsutveckling

Biståndsgivare är överens om att ökat bistånd är en grundförutsättning för att FN:s millenniemål ska uppnås. Mer bistånd ska stärka den ekonomiska tillväxten och leda till en minskad fattigdom. Men det finns inga klara bevis för att bistånd leder till ökad tillväxt.

Studien syftar till att ta reda på om det finns ett positivt samband mellan bistånd, ekonomisk tillväxt och effektiv resursanvändning.

I rapporten utvärderas biståndseffektivitet baserat på ett lands produktionsförmåga istället för att mäta tillväxt utifrån begreppet bruttonationalprodukt som vanligtvis sker.

Analysen påvisar inte ett klart samband mellan bistånd och effektivitetsutveckling. Studiens främsta bidrag är SADEVS presentation av en alternativ och fungerande metod för analys av bistånd och ekonomisk tillväxt.

SADEV Report 2007:01 - Foreign aid, economic growth and efficiency development – A Data Envelopment Analysis approach

2. Resultat av stöd till det civila samhället i Moldavien

Kunskaperna om resultat av det utvecklingsbistånd som ges till enskilda organisationer och det civila samhället är ofta bristande, speciellt i östeuropeiska länder. Ofta framförs även åsikten att det är svårt att mäta vilken påverkan enskilda organisationer och det civila samhället har på ett samhälles utveckling. Ändå spelar aktörer inom det civila samhället en allt större roll inom utvecklingssamarbete. Enskilda organisationer utgör ofta strategiska partners då de har kompetens och kännedom om de lokala sammanhangen.

Sida finansierar program till stöd för det civila samhället i Moldavien. SADEVs utvärdering fokuserar på program genomförda under åren 2005 – 2007. Inom dessa program har 46 moldaviska enskilda organisationer verkat för att stärka den demokratiska utvecklingen, bland annat genom att arbeta för pressfrihet, frihet från diskriminering och korruption, fria och rättvisa val samt anpassning av moldavisk lagstiftning till internationell standard för mänskliga rättigheter. I rapporten har SADEV utvärderat på vilka specifika sätt som det civila samhället bidrar till att målen för utvecklingsarbetet inom området demokrati och mänskliga rättigheter uppnås.

Utvärderingen visar att programmen som stöds av Sida har påskyndat betydelsefulla förändringar i det moldaviska samhället. Resultaten kan ses som särskilt betydande då dessa program nyligen etablerats samt att de verkar i en restriktiv miljö, präglad av exempelvis inskränkningar på yttrandefriheten och begränsad tillgång till information.

Utvärderingen visar också att resultat som vanligtvis är svåra att mäta kan skattas genom att lokalt förankrade indikatorer utvecklas tillsammans av givare och partners. Dessa bör vara både kvantitativa och kvalitativa för att ge en heltäckande bild av resultat och orsakssamband.

SADEV Report 2007:2 - Assessing civil society outcomes. The case of Moldovan CSOs supported by Sida

3. Kunskap och lärande i biståndsorganisationer

Tidigare studier inom området för organisatoriskt lärande har ofta varit otydliga med att skilja orsakerna till organisatoriska förändringar från deras effekter. Analyser av förändringar över längre tid är sällsynta. Det gör det svårt att dra slutsatser om vad organisationernas lärandearbete gett för resultat.

SADEV har publicerat en litteraturstudie som är en översikt av sambandet mellan teoribildning och faktiska analyser om kunskap och lärande i biståndsorganisationer. Syftet har varit att identifiera områden där kunskap saknas och där det finns svagheter i kopplingen mellan teori och praktik. Studien är tänkt att dels fungera som underlag för SADEVs utvärderingsarbete, dels som hjälpmedel för biståndsorganisationers interna lärande.

Strukturerad uppföljning av tidigare studier av organisatoriskt lärande presenteras som ett sätt att förbättra analysen över tid. Projektet "Attitydförändring i biståndsverksamheten - Sidas lärande i ett 20-årsperspektiv" har påbörjats som en direkt följd av studien.

SADEV Report 2007:3 – Knowledge and Learning in Aid Organizations

4. Användning och val av biståndsform

Under det senaste årtiondet har frågor som rör effektiviteten av det internationella utvecklingsarbetet fått ökad betydelse. En del av debatten handlar om hur olika biståndsformer (aid modalities) kan påverka de mål som satts upp, vilket har lett till mer forskning om framförallt så kallade nya biståndsformer.

I denna rapport behandlas faktorer som styr val av biståndsformer. Besluten kan till exempel styras av internationella deklarationer och andra överenskommelser eller vara

ett resultat av den interna organisationsstrukturen inom biståndsorganisationer. Dessutom kan det finnas individuella intressen på handläggarnivå som styr valen. Studien kartlägger trender över tid och synliggör faktorer som kan påverka val av biståndsform. Rapporten tar upp en rad svenska exempel.

Rapporten visar att det idag saknas tydliga riktlinjer för hur biståndsformer bör väljas. Det är inte alltid som det finns en helhetsbedömning om det samlade biståndet till ett land.

Studien utgör en plattform för fördjupade studier av val av biståndsformer för olika sektorer och länder och kan ligga till grund för fortsatta diskussioner med Sida och UD.

SADEV Report 2007:4 – What Determines the Choice of Aid Modalities?

5. Utveckling av mål- och resultatstyrning inom det internationella utvecklingssamarbetet

Mål och resultatstyrning har blivit allt vanligare inom statsförvaltningen. Precis som det flesta verksamheter styrs utvecklingssamarbete bäst om man sätter tydliga mätbara mål och följer upp resultaten.

I rapporten har jämförts hur andra länder arbetar med mål och resultatstyrning inom utvecklingssamarbete. Studien innefattar intervjuer och besök hos myndigheter men även andra aktörer i dessa länder för att ge en mer komplett bild av mål- och resultatstyrningssystemen. I rapporten redovisas erfarenheter från Sidas motsvarigheter i Storbritannien, Nederländerna, Danmark och Norge.

SADEVS rapport ger kunskap om hur man inom den svenska biståndsförvaltningen kan lära av andra länders erfarenheter. I rapporten konstateras att ju tydligare mål politikerna ställer upp desto enklare blir det för tjänstemännen att genomföra och följa upp biståndsinsatserna. Studien visar också att ett bra sätt att få biståndsorganisationer att ställa om och arbeta med mål och resultatstyrning är att låta dem ta fram en resultatnriktad årsrapport riktad mot en bredare allmänhet.

SADEV rekommenderar därför Sida att årligen ta fram en resultatorienterad publik årsredovisning. Den bör fokusera på att redovisa effekter av utvecklingssamarbetet till politiker och allmänheten snarare än hur mycket pengar Sida har satsat på respektive område.

Genom årsrapporten utmanas också politikerna att justera målen för utvecklingssamarbetet till att bli tydligare och mer lättförståliga. Dessutom visar analysen att det är lättare att arbeta med mål- och resultatstyrning om man minskar antalet samarbetsländer och baserar urvalet av länder på tydligare kriterier.

I linje med rekommendationerna har UD och Sida fått i uppdrag av regeringen att varje år ge ut en publik årsbok om det svenska utvecklingssamarbetet med den svenska allmänheten som primär målgrupp. Årsboken ska innehållsmässigt överensstämma med den årliga resultatskrivelsen som går till riksdagen men bör få ett mer lättillgängligt format.

SADEV Report 2007:5 – Utveckling av mål- och resultatstyrning inom det internationella utvecklingssamarbetet

6. The EU and its policies

EU är världens största biståndsaktör och regeringen har slagit fast att svensk biståndspolitik i högre utsträckning ska ske inom Europasamarbetet. Sverige har haft en drivande roll i den pågående reformprocessen inom EU och verkar för en mer sammanhållen och effektiv europeisk utvecklingspolitik.

Ett behov av aktuell och lättillgänglig information om EU:s utvecklingspolitik har efterfrågats av aktörer inom svensk utrikesförvaltning, universitet och högskolor samt av den biståndsintresserade allmänheten. Målet med denna studie är att svara upp mot denna efterfrågan genom att presentera en översikt av EU:s aktuella utvecklingspolitik och placera den i sitt historiska sammanhang. Arbetet med studien har genomförts i nära samarbete med ECDPM.

Studien behandlar EU:s avtal, beslutssystem och institutioner med särskilt fokus på hur medlemsstater kan påverka utformning och implementering av beslut. Det avslutande kapitlet i studien identifierar ett antal områden och frågor av särskild relevans för EU:s utvecklingspolitik under de närmaste åren.

SADEV Working Paper 2007:1 – The EU and its policies on Development Cooperation

7. Upprättandet av en interaktiv databas över svensk biståndsstatistik

Under 2007 lanserade SADEV en databas som gör det enkelt att ta fram statistik över svenskt bistånd. Databasen ger tillgång till statistik över svenskt bilateralt och multilateralt bistånd från 1998 till 2006. Statistiken presenteras på ett överskådligt sätt och är åtkomlig för alla. Med hjälp av databasen går det att få fram uppgifter om vilka länder som fått bistånd, hur mycket de fått och inom vilka områden. Tidigare behövde man gå via Sidas statistikavdelning för att få fram de här uppgifterna och det var svårare att få en överblick över all information. Arbetet med att utveckla den nya databasen har skett i nära samarbete med Sida och Statistiska Centralbyrån och bygger på Sidas statistikredovisning.

www.sadev.se

Återrapportering pågående projekt

Vid årsskiftet 2007 pågick 11 projekt varav 10 är egeninitierade och ett är initierat på uppdrag av regeringen.

Regeringsuppdrag

1. Insatser för att motverka korruption i det svenska utvecklingssamarbetet

Regeringen har gett SADEV i uppdrag att utvärdera de svenska insatserna för att förebygga och hantera korruption i det svenska utvecklingssamarbetet.

De senaste årens förändringar av utvecklingssamarbetet har lett till att en större andel av biståndet går till budget- och programstöd samt till nya åtaganden genom bland annat Parisdeklarationen. Sverige har förbundit sig att samverka och koordinera insatser med andra givare. Då behöver riktlinjer, kontrollmekanismer och förebyggande åtgärder inom korruptionsområdet ses över.

Uppdraget har påbörjats under 2007. SADEV ska senast den 15 maj 2008 presentera en utvärdering av dagens system och lämna förslag på vilka åtgärder som behövs för att ytterligare förbättra arbetet med att bekämpa korruption inom utvecklingssamarbetet.

Arbetet utförs i sex delprojekt:

- Kartläggning och inventering av regelverk på UD och Sida
- Korruptionsrisker inom området upphandling
- Sidas arbete med att korruptionssäkra program- och budgetstöd
- Internationell jämförelse och fallstudier av upptäckt korruption
- Sidas arbete med enskilda organisationer
- UD och Sidas användning av revision som instrument.

Projektet syftar till att ge rekommendationer för hur man bättre ska kunna arbeta med korruptionsförebyggande åtgärder och vilken kapacitet och kunskap som är nödvändig att utveckla på olika nivåer.

Egeninitierade projekt

2. Effektivare stöd för demokrati och mänskliga rättigheter – hur kan arbetet med att integrera ett rättighetsperspektiv i det svenska stödet förbättras?

Det är ett uttalat svenskt mål att ett rättighetsperspektiv ska genomsyra allt utvecklingssamarbete. I november 2006 påbörjades en utvärdering som fokuserar på hur rättighetsperspektivet integreras i praktiken. Utvärderingen sker genom att studera MAINIAC ansatsen, där Sverige arbetar med att integrera rättighetsperspektivet inom sex sektorer som får svenskt stöd i Kenya.

Mot bakgrund av erfarenheter från MAINIAC dras slutsatser om hur integreringen av rättighetsperspektivet inom det svenska utvecklingssamarbetet kan förbättras. Målet är att ta fram praktiska riktlinjer för hur man i Kenya kan arbeta vidare med att integrera rättighetsperspektivet och att förse beslutsfattare med rekommendationer inom området.

Projektet syftar till att öka kunskapen och kapaciteten inom Sida och UD när det gäller att integrera ett rättighetsperspektiv i det svenska utvecklingssamarbetet. Utvärderingen har pågått under 2007 och är inne i sin slutfas.

3. Vägar till inflytande på EU:s utvecklingssamarbete hos utvecklingsländerna: Vad fungerar och varför?

EU spelar en allt mer central roll som biståndsaktör. Mer än hälften av världens samlade bistånd kommer från EU. Den svenska regeringen har länge haft ambitionen att påverka EU:s utvecklingsarbete. Denna ambition underströks nyligen i den svenska strategin för multilateralt utvecklingssamarbete som betonar vikten av ett strategiskt och målinriktat agerande i samspel med andra EU aktörer.

Denna utvärdering analyserar hur effektivt svenska aktörer har agerat på fältnivå för att få stöd för svenska ståndpunkter hos andra EU aktörer. Analysen kommer att leda

till slutsatser om vilka faktorer och vilket arbets sätt som ökar genomslaget för svenska ståndpunkter.

Syftet med utvärderingen är att öka kunskapen och kapaciteten inom svensk utrikesförvaltning om möjligheterna att påverka EU:s biståndspolitik i fält. Baserat på utvärderingens resultat kommer rekommendationer att ges till UD och Sida för hur insatser bör utformas för att öka Sveriges inflytande på EU:s bistånd.

4. Utvärdering av Swedfund International AB

Att utveckla den privata sektorn i mottagarländerna är en viktig komponent för att åstadkomma ekonomisk tillväxt och därmed skapa förutsättningar för fattigdomsbekämpning. Ekonomisk tillväxt är en förutsättning för ett land att ta sig ur fattigdom.

Sverige använder sig av olika verktyg för att utveckla privat sektor. Det sker bland annat genom Swedfund som är ett statligt ägt aktiebolag med huvudsakligt syfte att bistå med riskkapital och kunskap vid investeringar i utvecklingsländer.

Swedfunds roll som utvecklingsaktör granskades i samband med Swedfunds begäran om kapitalpåfyllnad 2004. Däremot har det inte tidigare genomförts någon systematisk utvärdering av vilka utvecklingseffekter Swedfunds verksamhet haft.

Denna utvärdering fokuserar på utvecklingseffekter av Swedfunds verksamhet. Resultatet kommer att bedömas i förhållande till Swedfunds mål och riktlinjer. Verksamhetens inriktning i relation till Sveriges övergripande politik för internationellt utvecklingssamarbete kommer också att bedömas.

Utvärderingen syftar till att ta fram underlag för framtida beslut om Swedfunds fortsatta prioriteringar och inriktning av verksamheten. Målgrupper är UD och Swedfund.

5. Multilaterala organisationers effektivitet – Utvärdering av sektorn ”democratic governance” inom UNDP

Multilateralt utvecklingssamarbete står för en betydande del av den totala svenska biståndsbudgeten. Idag kanaliseras omkring 50 procent genom multilaterala biståndsorgan. Det sker antingen som reguljära bidrag från UD eller som bilaterala insatser av Sida. Av dessa 50 procent går ungefär hälften till organisationer inom FN-systemet.

Sverige är i behov av bättre instrument för styrning av den multilaterala delen av utvecklingssamarbetet. För att kunna fatta väl underbyggda finansieringsbeslut krävs ytterligare information om hur de multilaterala organisationerna fungerar samt vilka resultat de uppnår.

Syftet med projektet är att studera kvaliteten på en multilateral organisations egna utvärderingar och undersöka i vilken utsträckning generella slutsatser kan dras om uppnådda resultat. Som studieobjekt har sektorn ”democratic governance” inom UNDP valts ut. Fokus i studien ligger på utvärderingarnas generella tillförlitlighet och kvalitet, utvärderingsprocessen, i vilken utsträckning uppnådda resultat rapporteras samt under vilka förutsättningar dessa utvärderingar skulle kunna utgöra grund i en allmän effektivitetsbedömningsmall för multilaterala organisationer.

Projektet kommer att resultera i slutsatser och rekommendationer rörande UNDPs arbete med utvärderingar och vara relevant för UDs fortsatta arbete med utvecklandet av en bedömningsmall för multilaterala organisationer samt Sveriges fortsatta deltagande i UNDPs styrelsearbete.

Projektet bör kunna bidra till ett mer effektivt arbete med multilaterala organisationer utifrån ett svenskt biståndsperspektiv.

6. Utvärdering av Management Response System i biståndsorganisationer

Utvärderingen har sin bakgrund i att forskare vid UCER i en utvärdering från 2005 studerade Sidas system för ledningsrespons på utvärderingar. Ett sådant system är den sista delen av en utvärderingsprocess och syftar till att på ett övergripande sätt hantera rekommendationer från utvärderingar för att öka utvärderingsanvändandet och därigenom skapa förutsättningar för lärande inom organisationen.

Sida-utvärderingen beskriver och analyserar hur systemet är tänkt att fungera, hur systemet fungerar i praktiken men också till viss del hur systemet fungerar i samarbetet med partners.

Med utgångspunkt i Sida-utvärderingen har SADEV i samarbete med UCER utvecklat en fortsättning på utvärderingen vars syfte är fördjupa kunskaperna om hur olika biståndsorganisationer tillhandahåller kunskaper från utvärderingar och hur dessa kommer till nytta i organisationens operativa verksamhet.

Studien ska beskriva, analysera och jämföra tre olika biståndsorganisationers respons-system med avseende på systemens kännetecken, förutsättningar, funktioner och konsekvenser. Utvärderingen är en jämförande studie av Danida, EuropeAid (EU kommissionens biståndsgren) samt IFAD (den internationella jordbruksutvecklingsfonden).

Resultaten från studien kan användas som ett underlag för Sida att rationalisera och vidareutveckla sitt befintliga system för ledningsrespons på utvärderingar.

7. Attitydförändring i biståndsverksamheten: Sidas lärande i ett 20-årsperspektiv

Projektets övergripande ändamål är att studera organisatoriskt lärande med fokus på förändring i tänkesätt över tid. Studien kan ses som en uppföljning av Riksrevisionsverkets rapport (1988) *Lär sig SIDA?*

Förändringstendenser har kartlagts genom återanvändning av den enkät till Sidas personal som utgjorde ett av underlagen till RRVs rapport från 1988. Resultaten av enkätsvaren kommer att presenteras i en jämförande analys av attityderna till lärande inom Sida idag och för tjugo år sedan.

I rapporten dras slutsatser i vilken utsträckning förutsättningarna för organisatoriskt lärande ser annorlunda ut idag jämfört med för två decennier sedan och vilka problem och möjligheter som följer med dagens situation. Baserat på denna analys kommer SADEV att ge rekommendationer hur systemen för organisatoriskt lärande kan utvecklas och förbättras på Sida. Rapporten "Lär sig Sida mer än förr?" kommer att publiceras i början av 2008.

8. Måluppfyllelse och effektivitet i svenskt bistånd

Projektet syftar till att rangordna mottagarländer i det svenska utvecklingssamarbetet efter uppfyllelse av utvecklingsmål per given biståndskrona. Med uppfyllelse av utvecklingsmål menas i denna studie i första hand en kombination av ekonomisk tillväxt, minskad fattigdom och förbättrad hälsa.

Målet är att skapa en bild av i vilka länder utvecklingssamarbetet har haft störst effekt per satsad krona. Studien kommer inte att omfatta alla länder utan fokusera på länder som erhållit mycket svenskt bistånd under lång tid. Genom att skapa en bild av den relativa effekten i mottagarländer går det även att undersöka om det finns faktorer som kan förklara varför vissa länder lyckas bättre än andra i att uppfylla mätbara utvecklingsmål.

Metoden i denna studie är en två-steps DEA. DEA är en standardmetod för att mäta effektivitet inom offentlig sektor. I det första steget i analysen mäts den relativa effektiviteten. I det andra steget undersöker man vilka faktorer som kan förklarar rangordningen i effektivitet.

Projektet ger en grund för att diskutera beslut om framtida utvecklingssamarbete, i synnerhet beslut rörande länderkoncentrationen och typ av bistånd till olika länder med olika förutsättningar. I förlängningen kan projektet bidra till en ökad förståelse för vilka faktorer som påverkar biståndets effektivitet.

9. Ekonomisk tillväxt och strategier för fattigdomsbekämpning

Ekonomisk tillväxt och rättvis fördelning av resurser är grundläggande förutsättningar för att fattigdomen i världen ska reduceras. Ekonomisk tillväxt kan dock vara mer eller mindre fokuserad på de fattiga grupperna. Den snabba utvecklingen i Asien har visat att om nya arbetstillfällen skapas och om efterfrågan på de fattigas jordbruksproduktion ökar kan fattigdomen reduceras relativt snabbt. Offentliga investeringar spelar också en viktig roll.

Projektet avser att analysera om de strategier som Sveriges partnerländer använder sig av för fattigdomsbekämpning är tillräckligt fokuserade just på bekämpning av fattigdom. Då flertalet fattiga bor på landsbygden och är aktiva inom jordbruk, kommer projektet att studera om småbönderna får ett tillräckligt statligt stöd. I ett första steg kommer Zambia att studeras. Projektet ska bidra till en ökad förståelse för vilka faktorer som påverkar biståndets effektivitet.

10. Partnerländers perspektiv på Parisagendan – fallstudie i Mozambique

Biståndsgivarna är överens om att ökad givarsamordning är viktigt om FN:s millenniemål ska uppnås. Parisdeklarationen innehåller ett antal åtaganden för både givare och samarbetsländer. Parisdeklarationen är en viktig överenskommelse som beskriver hur arbetet med effektivitetsfrågorna bör fortgå.

Syftet med studien är bland annat att undersöka hur samarbetsländernas ägarskap och ansvar för biståndet kan stärkas och hur biståndet kan anpassas till existerande prioriteringar och administrativa system.

Projektet kommer att studera samordningsprocessen i Moçambique. Projektets fokus kommer att ligga på hur representanter för regering, riksdag och enskilda organisatio-

ner i Moçambique ser på samordningsprocessen. Utvärderingen kommer att ske i mycket nära samarbete med regering och forskningsinstitut i Moçambique.

Projektet kommer att bidra till en ökad förståelse för partnerländers syn på den utökade dialogen och för vilka faktorer som påverkar biståndets effektivitet.

11. Går svenskt bilateralt bistånd till de verkligt behövande?

Det övergripande syftet med svenskt bistånd är att reducera fattigdomen i mottagarländerna. Det svenska biståndet ska också främja ekonomisk tillväxt, demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet samt en god miljö kvalitet i samarbetsländerna.

Den existerande forskningen beträffande biståndets effekt och roll i fattigdomsreducering är tämligen nedslående. Inte sällan nämns politiskt strategiska skäl och exportfrämjande motiv som bakomliggande orsaker till hur givare väljer att inrikta och fördela bistånd.

I den här studien ställs frågan om inriktning och fördelning av den bilaterala andelen av det svenska biståndet kan förklaras utifrån de svenska biståndsmålen. Syftet är att öka kunskapen om svenskt bilateralt bistånd har inriktats och fördelats i enlighet med biståndsmålen. Genom statistisk analys studeras hur det svenska bilaterala biståndet har inriktats och fördelats med avseende på variabler som mäter fattigdom, demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och korruption.

Resultatet från detta projekt kan ha stor relevans för beslut om inriktningen på det framtida svenska biståndet.

Nationell och internationell samverkan

Gemensam OECD/DAC utvärdering om effekter och effektivitet i anti-korruptionsbistånd

Korruption i mottagarländerna ses idag allmänt som ett av de viktigaste hindren för att uppnå en tillfredställande effekt av biståndet. Sverige har därför tillsammans med flertalet bilaterala och multilaterala aktörer utformat biståndsinsatser med målet att minska korruptionen hos mottagarländerna.

Utvärderingsnätverket på OECD/DAC har uppmärksammat att det råder brist på kunskap om effekter och effektivitet i arbete med att minska korruptionen i biståndet. Under 2007 initierades därför en utvärdering med syfte att identifiera och sammanställa erfarenheter från stöd till olika typer av anti-korruptionsinsatser. SADEV deltar i ledningsgruppen för utvärderingen. Spridningen av resultaten från utvärderingen förväntas öka kunskapen hos UD och Sida om effekter och effektiviteten i svenskfinansierade anti-korruptionsinsatser.

Europeisk rapport om utveckling och millennie-målen

EU kommissionen har tagit initiativ till och inbjudit medlemsstaterna till en process som syftar till att tydliggöra EU:s perspektiv och prioriteringar inom utvecklingsområdet samt att stärka forskning och analys inom dessa områden. SADEV deltar tillsammans med UD och Handelshögskolan i Stockholm som svenska representanter i ledningen för detta arbete.

Årets arbete har inriktats på att identifiera relevanta teman för den årliga rapport som planeras: European Report on Development. En inventering av den svenska resursbasen på universitet och forskningsinstitut har genomförts och ett urval forskare har inbjudits att delta i workshops och seminarier som arrangerats under året. Arbetet är inriktat på att kunna presentera en första rapport under sommaren eller hösten 2008.

Nätverk för utvärdering

SADEV har under 2007 etablerat sig som ett av många offentliga institut för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete. Under året har SADEV deltagit aktivt i olika samarbetsorgan såsom OECD/DACs grupp för biståndsutvärdering, NONIE och ECDPM. I maj 2007 deltog SADEV vid en konferens för att diskutera framtiden för NONIE i Hague i Nederländerna. Där beslutades att initiativet skulle bli permanent och att ett sekretariat skulle upprättas med ett rullande ordförandeskap. Under 2007 har SADEV också inlett kontakter för att delta i den första gemensamma utvärderingen inom dessa nätverk.

Kontakt nät och samarbete har under året utvecklats med andra utvärderingsorgan i Sverige. Det har bland annat skett med dem som sysslar med bistandsfrågor t.ex. Sidas utvärderingsenhet, Riksrevisionen, Riksdagens utredningsinstitut och med olika universitetsinstitutioner, bland annat i Karlstad. Det har också skett genom aktivt deltagande i SVUFs verksamhet. SADEV har en ledamot i SVUFs styrelse och deltar i ett mindre projekt kring impact evaluation.

Åtterrapporering Mål 2

SADEV ska sprida kunskap om myndighetens utvärderingar så att de blir tillgängliga för intressenter i Sverige och utomlands. SADEV publicerar två skriftserier; *SADEV Working Paper* och *SADEV Report*. SADEV ger även ut kortare sammanfattningar på svenska och engelska, *SADEV Policy Brief*, som bygger på utvärderingsrapporterna. Under 2007 har SADEV publicerat fem SADEV Report och en SADEV Working Paper.

Tabell 3 Förteckning över publicerade och distribuerade utvärderingsrapporter

	2007	2006
Rapportserie	Antal titlar	Antal titlar
SADEV Report	5	1
SADEV Working Paper	1	0

En viktig del för att sprida kunskap om SADEVS utvärderingar och verksamhet är genom olika former av presentationer, seminarier och workshops. De kan vara i egen regi men också vid konferenser och arrangemang som ordnas av andra bistandsaktörer. SADEV har under 2007 prioriterat att medverka i externa sammanhang som på ett naturligt sätt ökar möjligheten att få ut kunskaper om SADEVS utvärderingar.

Tabell 4 Förteckning över antal seminarium, workshops och presentationer

	2007	2006
Presentationer i externa sammanhang	18	6
Seminarium - Annual Development Dialogue	1	1*

* Invigningskonferens "Ny myndighet för bättre bistånd"

Under året anordnade SADEV en samtalsdag om utvecklingsfrågor. Den genomfördes den 28 november 2007 i Stockholm. Dagen fokuserades kring korruption inom biståndet och samlade ett åttiotal aktörer. Presentationer genomfördes av Harald Mathisen från Christian Michelsens Institutet i Norge och Brian Cooksey från Transparency International, Tanzania.

Personal från SADEV har under året medverkat i många olika externa sammanhang för att presentera aktuella utvärderingar och pågående arbete. Bland annat kan nämnas: DESO Forum 12 – 14 juni 2007, Konferens Nairobi 15 augusti 2007, SEKA metodforum 20 september 2007, Utvecklingsforskningens dag - Lunds Universitet 18 september 2007, presentation Finansdepartementets internationella avdelning, Svenska utvärderingsföreningens konferens 25 oktober 2007, presentation Utrikesutskottet m.fl.

Övrig återrapportering

SADEV har i sin instruktion ett uppdrag att främja utveckling av utvärderingskapacitet i utvecklingsländerna. Inom ramen för denna verksamhet har ett antal aktiviteter genomförts som direkt eller indirekt leder till kapacitetsutveckling inom området utvärdering i samarbetsländerna. Det har dels skett genom samarbete med en eller flera individer från samarbetsländerna, som expertis konsulter eller som gästutvärderare, dels genom deltagande i relevant utbildning i samarbetsländerna. Det senare har främst skett inom ramen för AERC.

4 Kompetensförsörjning

Verksamheten vid SADEV bedrivs till största del i projektarbetsform. SADEVS medarbetare besitter tillsammans en bred kompetens med kunskaper inom flera olika discipliner. Utvärderingsprojekt bemannas utifrån den kompetens och tid som uppgiften kräver. Det är också viktigt att medarbetarna har förmåga att kommunicera och samarbeta med olika aktörer och förståelse för varandras arbete.

En god kompetensförsörjning är en förutsättning för att bibehålla hög kvalitet i verksamheten. Kontinuerlig kompetensutveckling sker dels genom SADEVS gemensamma aktiviteter, dels genom individuell kompetensutveckling. För att upprätthålla kompetensen inom institutet prioriteras en kontinuerlig kompetensutveckling av utvärderarna. Under året har flera gemensamma utbildningar genomförts inom områden som projektledning, utvärdering och presentationsteknik. Flertalet av de anställda har deltagit i Sidas introduktionskurs för nyanställda och ungefär hälften av medarbetarna har deltagit i utbildningar som syftar till att stärka deras kunskaper och kompetens i nuvarande befattningar.

Strategin för kompetensförsörjning kommer att vara en prioriterad fråga under kommande år. Kompetensförsörjningsplanen ska ta sin utgångspunkt i att rekrytera, behålla och utveckla personalen.

Rekrytering och personalförsörjning

Personalomsättningen vid SADEV har varit förhållandevis låg under myndighetens två första år. Trots detta har SADEV haft viss svårighet att bemanna projekten på grund av att flera medarbetare har varit tjänstlediga för att dels prova annat arbete, dels enligt föräldraledighetslagen. Det har inneburit att personalresurserna har fått omfördelats och vissa projekt har därför försenats. Sju nya medarbetare har under 2007 påbörjat anställning vid SADEV.

Jämställdhet

Totalt var 15 kvinnor och 8 män anställda vid SADEV vid årsskiftet. Myndigheten har under året sysselsatt 18 årsarbetskrafter. Genomsnittsåldern för kvinnor är 35 år och för män 45,5 år. Genomsnittsåldern är 38,5 år.

Arbetsmiljö

Friskvårdsbidrag utgår med 2000 kr per år och anställd. Under 2007 fanns 17 medarbetare som helt eller delvis använde sitt friskvårdsbidrag. Under året infördes även en friskvårdstimme som ger medarbetaren möjlighet att använda en timme i veckan av sin arbetstid för fysisk träning. Myndigheten har även tecknat avtal med företagshälsovård och samtliga anställda har genomfört hälsosamtal hos företagssköterska. Som ett led i att behålla personalen har önskemål om distansarbete tillgodosetts genom att bevilja medarbetarna att arbeta från annan plats under viss tid av arbetsveckan.

5 Finansiell redovisning

Sammanställning övriga väsentliga uppgifter

(tkr)	2007	2006
Låneram Riksgäldskontoret		
Beviljad	2 000	10 000
Utnyttjad	930	1 060
Kontokrediter Riksgäldskontoret		
Beviljad	1 500	1 500
Maximalt utnyttjad	0	79
Räntekonto Riksgäldskontoret		
Ränteintäkter	77	71
Räntekostnader	0	0
Avgiftsintäkter	Ej tillämplig	
Anslagskredit		
Beviljad	540	450
Utnyttjad	0	0
Anslag		
<i>Ramanslag</i>		
Anslagssparande	2 142	4 081
varav intecknat	0	0
Bemyndiganden	Ej tillämplig	
Personal		
Antalet årsarbetskrafter (st)	18	9
Medelantalet anställda (st)	22	14
Driftkostnad per årsarbetskraft	905	1 233
Kapitalförändring		
Årets	-257	-293
Balanserad	-293	0

Myndigheten startade 1 januari 2006

Resultaträkning

(tkr)	Not	2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		16 308	10 919
Finansiella intäkter	1	77	71
Summa		16 384	10 990
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	2	-11 166	-6 291
Kostnader för lokaler		-824	-576
Övriga driftkostnader		-4 292	-4 226
Finansiella kostnader	3	-38	-9
Avskrivningar och nedskrivningar		-321	-181
Summa		-16 642	-11 282
Verksamhetsutfall		-257	-293
Årets kapitalförändring	4	-257	-293

Balansräkning

(tkr)	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	5	285	265
Summa		285	265
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	6	645	795
Summa		645	795
Fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		156	274
Övriga fordringar		1	13
Summa		156	287
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	7	240	196
Summa		240	196
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	8	-2 142	-4 081
Summa		-2 142	-4 081
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		2 784	4 772
Summa		2 784	4 772
SUMMA TILLGÅNGAR		1 968	2 234
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	9	-293	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-257	-293
Summa		-550	-293
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	10	930	1 060
Skulder till andra myndigheter		403	268
Leverantörsskulder		366	706
Övriga skulder		244	175
Summa		1 944	2 210
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	11	574	317
Summa		574	317
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 968	2 234

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 07 08:06 ap. 1 Ramanslag Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	12	4 081	18 000	3 631	18 450	16 308	2 142
Summa		4 081	18 000	-3 631	18 450	-16 308	2 142

6 Undertecknande av årsredovisningen 2007

SADEVS generaldirektör har beslutat om årsredovisningen för verksamhetsåret 2007 den 12 februari 2008.

Karlstad 2008-02-12

Lennart Wohlgemuth

Tf Generaldirektör

Sändlista

Regeringen, Utrikesdepartementet

Arbetsgivarverket

Ekonomistyrningsverket

Finansdepartementet

Riksdagens utredningstjänst

Riksrevisionen

Statskontoret

